

Ненад Грујичић

ОД НЕЧЕГА СЕ МОРА ЖИВЕТИ

Драма

ЛИЦА

Урош (*млади глумац*)

Живана (*мајка*)

Гојко (*отац*)

Драгутин (*деда*)

Перса (*тетка*)

Рената (*девојка Урошева*)

Глорија (*секташица*)

Радојка (*служавка*)

Милојица (*надрилекар*)

Мушки глас 1

Мушки глас 2

Женски глас 1

СЛИКА 1

(Стан у згради на десетом спрату, намештена соба. На поду седи Урош прекрштених ногу. Листа разбацане новине. Живана припрема ручак, мота се око шпорета и стола.)

ЖИВАНА: Који ти је ђаво, сине, да стално доводиш свој таленат у питање?

УРОШ *(Ћути погнуте главе.)*

ЖИВАНА: Одличан си глумац, то сви кажу, кога год сретнем, сви те хвале, диве ти се. Ено неки дан, професорица књижевности, она Дијана, жена писца Матића, сва се загрцнула од среће да је у прилици да ми каже за тебе да си најбољи у генерацији. Каже да млади глумци и глумице личе као јаје јајету, а да си ти особен, непоновљив... То ти је највећи комплимент.

УРОШ *(Ћути и даље.)*

ЖИВАНА: Шта ти раде колеге и колегинице са класе? Где су? Од вас десет, само ти и Лидија играте. Она је у кикиндском позоришту добила стални ангажман.

УРОШ: Не у Кикинди, већ у Вршцу. То је провинција.

ЖИВАНА: Нема провинције кад је позориште у питању, сине, и нема малих позоришта кад је уметност у питању.

УРОШ: То ти кажеш.

ЖИВАНА: Па оно двоје даровитих Херцеговаца, заборавила сам им имена... Драгица и Мирослав...

УРОШ: Дарка и Драгослав!

ЖИВАНА: Да, њих двоје, отишли у Канаду да снимају филмове и серије, па ништа од тога, тамо продају сладолед.

УРОШ: Боље је да тамо продају сладолед него да овде играју у позоришту.

ЖИВАНА. Ти играш у великом позоришту... Али, ја ти кажем, свако позориште је велико.

УРОШ: То ти мислиш.

ЖИВАНА: Шта је с оним Јованом из Босне, с тобом је био најбољи на класи, а сад ради као портир код приватника грађевинара. Оженио се и – мрка капа, дошло дете, треба пелене и цуцлу, треба га љуљати, треба платити подстанарску собу, жена не ради, притисло... Живот, живот, сине!

УРОШ: Ја се никад нећу оженити.

ЖИВАНА: И оних још неколико твојих другова и другарица са класе, нигде гласа о њима. Однео их живот далеко од позоришта и филма. Живот је јачи од уметности, сине мој!

УРОШ (*Шмрца и кењка*): Али ја мислим да нисам талентован. Осећам то на сваком кораку. Тешко ми је у позоришту, јако тешко.

ЖИВАНА: Немој тако, сине. Како је тек другима?

УРОШ: И твоји ђаци говоре да су им тешки школски задаци.

ЖИВАНА: То није исто. Пубертетлије не знају шта ће са собом и са талентима. Али ти више ниси пубертетлија.

УРОШ: Онда, и ти твоји познаници! Теби говоре да сам талентован, јер знају да си ми мајка.

ЖИВАНА: Ма каква црна мајка. Говоре и теби кад те сретну. То је публика, права публика! Схваташ ли, црни сине?

УРОШ: То теби говоре фарисеји са дуплим маскама на лицу.

ЖИВАНА: Теби су сви фарисеји. Размишљаш ли ти о публици, о чистим људима за које играш? Па погледај те људе у сали, то је леп свет, учитељи, лекари, правници, инжењери, службеници, занатлије, студенти, разне генерације и професије, и стари и млади, сви долазе да лече своје душе у позоришту. Ти си видар људских душа, схваташ ли, сине, ти лечиш туђе проблеме, туђе кризе и депресије. А своје не умеш. Тако је то у животу.

УРОШ: Умеш ли ти своје проблеме да решаваш? Ето ја сам твој проблем па не умеш да ме решиш.

ЖИВАНА: Кад будеш разумео те људе, наћи ћеш снагу у себи и проблеми ће нестати као руком однесени.

УРОШ; Мени је најважнија уметност, а не људи који се не баве уметношћу.

ЖИВАНА: Не можеш тако размишљати. Живот је увек јачи од уметности, сине.

УРОШ: Па кад је јачи, шта ћу ја у позоришту?

ЖИВАНА: Зато што си талентован. Теби припада да будеш у позоришту.

УРОШ: А кад та твоја школа дође у позориште, деца шуште бомбонима, грицкају семенке, дошаптавају се, кикоћу и галаме, звоне им мобилни... Гађали су ме згужваним омотом од чоколаде!

ЖИВАНА: Па шта, одувек је било таквих. Деца су то, сине. И ти си још дете, јеси, јеси, видиш како причаш. Није за свако дете позориште.

УРОШ: Ето видиш, ја нисам за позориште, знам да нисам.

ЖИВАНА: Нисам мислила на тебе, већ на децу, на публику. Деца су у тим годинама у формирању, али и међу њима има правих. Постоје, кажем ти прави, љубитељи позоришта, то су људи без којих уметност не би могла ни један једини дан.

УРОШ: Ти мене само тешиш. Позориште је превазиђено. Хоћу да снимам филмове.

ЖИВАНА: Позоришта су поново пуна. Ништа им не може ни телевизија ни филм. А ако ниси знао, филм је и те како у кризи, биоскопи се гасе, празни су.

УРОШ: Па шта, сви филмове гледају код куће. Сви имају телевизију и Интернет.

ЖИВАНА: То ти и кажем. Али гледају еротске филмове, порнографију, мало ко гледа праве, класичне филмове. Сви би нешто брзо, кратко и кусо.

УРОШ: Баш ме брига. Сви су на Фејсбуку и Твитеру!

ЖИВАНА: Гладне људске душе на интернетској испаши! Сајберовска љубав упразно, на даљину. Празан с празним, луд с лудим, ко с ким стигне. А онда све пуца, сви пуцају и нигде никога.

УРОШ: И ја сам на Фејсбуку.

ЖИВАНА: Нека си. А позориште, богами, живи ли живи, хиљадама година. И живеће док је живог човека. Свака част!

УРОШ: Сви ми само говоре да сам леп и згодан. После сваке премијере, сви кажу да сам згодан. И то им буде једини комплимент. Само то... Нећу да будем само леп. Хоћу да ме хвале као глумца, да хвале моју уметност, мој таленат.

ЖИВАНА: Па хвале те... Шта је теби? Хајде не будали, па то што си леп и згодан јесте комплимент, и то прави. Бити леп не може свако. Али ти си и талентован и леп, чујеш ли ти мене, та-лен-то-ван!

УРОШ: Зашто онда играм само позитивне и лепушкасте ликове, и то на двору, у злату и кадифи. Нећу више средњи век, ни осамнаести ни деветнаести век, доста ми је и царстава и краљева. Све патетичне улоге, само класична дела, доста ми је класика. Никад ме није било у двадесетом веку, никад у овом веку. Никад да добијем улогу из времена у којем живим, никад да будем некакав урбани лик, неко са маргине живота, неки просјак или шверцер, кочијаш или коцкар, то је живот, то ја желим да играм.

ЖИВАНА: Има лепих и просјака и коцкара. Многи од њих нису на маргини живота, не мора свако да буде под светлом рефлектора и камера да би био у центру живота. Ето да, на пример, правиш креч, да се мучиш гасећи креч у јамама, и да имаш користи од тога, да уживаш да поштено зарађујеш, то је срећа, без рефлектора. Ако волиш свој посао и имаш довољно користи, то је онда право, свеједно да ли си глумац, пекар или таксиста.

УРОШ: Пре бих гасио креч него што сам глумац.

ЖИВАНА: Па ти си још млад глумац, тек си завршио Академију, полако, биће разних улога, куда журиш.

УРОШ: Неће бити улога за мене.

ЖИВАНА: То што причаш јесте типичан глумачки синдром. Као моји најбољи ђаци.

УРОШ: Не пореди ме више са твојим ђацима.

ЖИВАНА: Све бисте ви, ти и твоја генерација, а и моји ђаци, сви ви, све одједном да постигнете, за један дан. Ма за један минут, за секунду, одмах, сад или никад, то је ваш мото.

УРОШ: А шта је твој мото?

ЖИВАНА: Време је да одрастеш.

УРОШ: Ко ме да одрастем? Докле?

ЖИВАНА: То вас је тај ваш Фејсбук дресирано, тај Твитер. А живот је и даље на другом месту. Он вас чека, а ти види да не закасниш. Зар вам о томе нису професори на Академији говорили?

УРОШ: На Академији ништа нисам научио, сад тек видим, професори гањају своје каријере и паре. Многи су у партијама, мењају странке као ципеле. Нико нам не помаже после завршене Академије. Сад видим да је у позоришту нешто сасвим друго, ја то не могу. Ништа нисам научио на Академији, ништа. Нико ме не разуме. *(Загрцне се и плаче.)*

ЖИВАНА: Ко је научио глуму на Академији, па скоро нико! Ево онај натуршчик Перо, онај некупани глумац аматер, стари погурени што заспе на књижевним вечерима и падне са столице – најбољи глумац на фестивалу у Херцег Новом, ха! Има у њему неки зврк, неки дар да одигра спонтано и добро. Једноставно – рођен је за глумца, а нема Академију. Академија ти дође као диплома, папир у рукама, завршио си факултет, схваташ, висока стручна спрема.

УРОШ: Ја још нисам добио стални посао у позоришту. Прошла је година дана како сам дипломирао. Сви добијају посао пре мене. Запослио се и Ведран, он свира гитару без везе и, као, то је плус за глуму и запослили су га. А сви знамо да је то због његовог оца који је ушао у владајућу странку.

ЖИВАНА: Да, али Ведран је завршио Академију четири године пре тебе. Досад је лутао, сваштарио, где га све није било. Отац га је запослио, то је тачно, пред изборе је урадио идејно решење билборда за Реформистичку странку. Пукао човек, видео да нико неће да му запосли дете, ушао у странку, издао себе као уметника и запослио сина. Сад свашта траже од њега. И то је то, његов пут, њихов пут, сине. Ти имаш свој пут, ми имамо свој пут.

УРОШ: Па управо ти говориш да је живот јачи од уметности, ти а не ја!

ЖИВАНА: Нећеш да ме разумеш. Јачи је живот од уметности, него шта. Али политика је курветина, она узима свој данак, Политичари су ајкуле које одгризу жртви комад бутине и оставе је на цедилу да искрвари и умре тражећи помоћ.

УРОШ: Шта је онда боље бити, ајкула или слободни пливач?

ЖИВАНА: То што је недаровитог сина неки отац запослио преко владајуће странке, није добро ни за једног ни за другог. Кроз кратко време ће схватити – да би опстали у тој странци и сами морају постати нове ајкуле.

УРОШ: Зашто ти не уђеш у владајућу партију па да ме запослиш?

ЖИВАНА: Хоћеш да сви постанемо ајкуле?

УРОШ: Ако не постанемо ми, постаће неко други и све нас појести.

ЖИВАНА: Ако наставиш тако, можда и уђем у странку. Као мајка ти кажем, ни ти, ни ми, нико наш не треба да улази у странке. Најлакше би ми било да ти кажем, хајде уђи у партију било коју, ући ћемо и ја и тата. Али ти знаш нашу породичну причу. Знаш како је мој отац, твој деда Митар, прошао у партији код Тита, завршио на Голом отоку јер је имао обрве које су подсећале на Стаљинове. Не знамо ни дан дањи за гроб твога деде. Заклели смо се да никад нећемо ући ни у једну партију.

УРОШ: Али како ја да добијем стални посао? Баш ме брига за остале.

ЖИВАНА: Видиш ли какви су ови политичари и њихови послушници. То не би пас с маслом појео. Чим зину, слажу. Држе се оне латинске: "Ко не зна лагати, не уме владати". То је политика, сине, то су политичари, лажови на куб! Не виде народну муку, не интересује их нико. Само њихова фотеља. Ни партији нису верни, само док их снабдева привилегијама. Слепили се на народној грбачи и пију јој крв, само за себе узимају, ни с ким не деле. Осим кад се перу паре у великим пројектима, кад држава улаже у обнову позоришта, културних центара, обнову старих путева и градњу нових обилазница.

УРОШ: Колико ли је владајућих Курта и Мурта опрало силне паре на обнови Сремских Карловаца. И никад да их обнове.

ЖИВАНА: Ето видиш, и то знаш, па шта да ти више причам, сине мој. Ти си зрео човек.

УРОШ: Напустићу глуму, отићи ћу у било коју другу професију. Нигде нема места за мене, нигде!

ЖИВАНА: Управник је рекао да ћеш првом приликом упасти у ансамбл за стално, чим неко од старијих глумаца оде у пензију. И тако ће бити, стрпи се мало, куд журиш, ако Бога знаш. Тек си почео, Уроше, срећо моја!

УРОШ: Управник је члан владајуће странке, зар му ти верујеш? Он ће увек примити неког из своје странке, није му важна глума.

ЖИВАНА: Он има неке своје разлоге зашто је ушао у Реформистичку странку. Он је интелектуалац који се некако у свему томе држи. Чини ми се да није издао струку.

УРОШ: Па издао је већ тиме што мене не прима у стални радни однос.

ЖИВАНА: Хоћу да верујем да је тај човек на месту. Причала сам с њим о теби више пута. Обећао је чврсто.

УРОШ: Сећаш ли се шта је причао тати и теби о мени после премијере "Ричарда Трећег". Рекао вам је да сам даровит од Бога, али да идем погрешним путем. То је рекао на коктелу и теби и тати. Пијан рекао, добио снагу да то каже. (*Повишеним гласом.*) Еј, замисли управника позоришта, он прилази вама, мојим родитељима на коктелу после премијере у којој сам ја играо и пљује по мени. Где то има?

ЖИВАНА: Нема нигде, то није смео да уради. Тата и ја смо хтели већ сутрадан да одемо код њега, али ти ниси дао. Био си ван себе, хтео си сам то да решиш. Ти си му написао мејл, један па други, имали сте преписку. И добро си му писао, паметно и зрело.

УРОШ: Па наравно да сам му написао. Још кад га сретнем!

ЖИВАНА: Ја сам хтела управнику очи да ископам. Али можда је боље овако – да смо отрпели, оћутали, да сачекамо погодан тренутак, неку промену, да те прими у позориште за стално, да те прими, сине, па ћемо онда лако.

УРОШ: Шта лако?! Ништа му не верујем, он је умро за мене.

ЖИВАНА: Морамо наћи неки компромис.

УРОШ: Кад смо гостовали у Скопју, ја сам одмах после представе морао да се вратим у Београд због моје прве улоге у телевизијској серији, имао сам снимање ујутро. Стари глумци, Петко и Валерија, који су такође морали да пожуре због снимања серије, рекли су ми да има места у њиховим колима и да могу с њима до Београда. Али управник ме је пред њима шиканирао, рекао, шта ја то захтевам, он мора у Београд с њима. Наредио је да сутра ујутро позоришним бусом идем кући, није хтео да чује за моје снимање. И отишао је колима у Београд.

ЖИВАНА: Шта да ти кажем?

УРОШ: Наводно имао важан састанак због неког жирирања. Касније сам прочитао у новинама да је он добио ту награду иако је био члан жирија.

ЖИВАНА: Може му се, тако поступају многи управници.

УРОШ: Једва сам ухватио аутобус пре поноћи у Скопју, и неиспаван, уморан закаснио, али ипак стигао ујутро на снимање у Београд. Петко и Валерија су ми се извињавали. Нисам знао шта да им кажем. Од управника никад нисам добио извињење.

ЖИВАНА: Управник није поступио како ваља. Али он је на функцији. То на неки начин треба поштовати.

УРОШ: Шта на функцији? Нисам ја корпа за отпатке. Повредио ме је за цео живот.

ЖИВАНА: Полако, доћи ће твоје време. Он је старији од тебе, искуснији.

УРОШ: Где је ту разумевање за моју генерацију, за мене? Не, то му никад нећу заборавити.

ЖИВАНА: Сећаш ли се шта му је тата хтео да уради. Боље је да није.

УРОШ: Никад нисам добио награду за глуму. А као студент јесам, и као дечак још, у драмском студију код Реце, и ту сам добио – две награде, једну за декламацију, а другу за улогу девојчице с брковима на вашару. Сад сви добијају, само ја не добијам. Управник намешта својим љубавницама и полтронима.

ЖИВАНА: Биће награда, сине, па и сам кажеш да си неке већ добио, биће свега, биће награда. Него, хајде ручај, ево ручак је готов, билетина у сосу и грашак, оно што ти највише волиш, ту је и млада салата, па онда пита од вишања, са ситним шећером посута, онако како ти највише волиш. Хајде, хајде, сине, тек ручак је јачи од сваке уметности. Од нечега се мора живети.

(Чује се лифт, одоздо нагоре)

ЖИВАНА: Неко нам долази, изгледа.

(Лифт се зауставља. Отварају се врата стана, улази Рената.)

РЕНАТА: Добар дан, драгичка, реците драгичка!

ЖИВАНА: Добар дан – драгичка, што се ниси најавила?

РЕНАТА: Хтела сам да изненадим Уроша! Драгичка, драгичка, добила сам посао на телевизији, водићу јутарњи програм. Сви су ми говорили да после студија књижевности нигде нећу имати посла. Јао, како сам срећна! Цмок, Урошчићу, срећице моја, цмок, цмок. *(Прилази и љуби смркнутог Уроша који не проговара.)* Шта му је? *(Гледа у Живану.)* Да се опет није скењао да је лош глумац. Хајде, хајде, мазице моја, главу горе, срце лудо, горе главу, па није живот позорница само за тугу. Запослићу ја тебе на телевизији, видећеш...

УРОШ *(Изненада)*: Никад не бих радио на телевизији, никад!

ЖИВАНА: Браво, Рената, душо! *(Прилази и љуби је више пута по образу.)* Честитам ти, свака част, први посао па на телевизији, браво, браво! То је добро и за Уроша, ко ће коме помоћи ако не девојка момку своме и он њој.

УРОШ: Не треба мени нико да помогне. *(Окреће се ка Ренати.)* Ти иди на ту телевизију, ја нећу никад, не помињи ми телевизију.

ЖИВАНА *(Ренати)*: Шта му је па сад? Не уме да се радује ни твојем успеху.

РЕНАТА *(Прилази Урошу, чучне, мази га и тена му)*: Чујеш ли ти, мали мацане... маца моја поштена, мачак у чизмама си ти мени, пребићу те, кад ти кажем, цмок, цмок, цмок, љуби те твоја Рени, добила сам посао на телевизији, чујеш ли, запослићу и тебе!

УРОШ (*Отима се пољупцима, устаје нагло*): Оставите ме на миру, баш ме брига што си ти добила посао на телевизији. Нећу да будем глумац, нико не зна за мене.

РЕНАТА: Па кад те запослим на телевизији, можда ћемо заједно водити јутарњи програм, замисли нас двоје да заједно водимо емисију, сви ће знати за тебе, за нас.

УРОШ: Зар сам се школовао на Академији да будем водитељ. Мене занима чиста уметност, схваташ ли, чиста уметност! Нећу ту јефтину познатост, нећу на телевизију на такав начин, никада!

РЕНАТА (*Живани*): О, Боже, не знам га оваквог...

ЖИВАНА (*Ломи прсте*): Ни ја, Рената, дете моје...

УРОШ: Немојте ме више тешити, ја знам да нисам талентован, напустићу глуму, отићи ћу у конобаре, у таксисте, радићу било шта, само не у позоришту и не на телевизији, нећу да будем ни глумац ни водитељ!

ЖИВАНА (*Покушава да преокрене непријатну атмосферу*): Децо, хајдемо на ручак, хајде, хајде, топло је и свеже, ево, пилећи батачићи, бело месо, ммммм, како је лепо. (*Грицка комадић меса, узима и грашак.*) Ммммм, а тек грашкић, јао, прсте ћете полизати. (*Сервира тањире и прибор за јело, приноси велику шерпу са супом.*) Ево је, кокошја супица, са першуном и милерамом, хајде, хајде. (*Рената помаже Живани да сервира.*)

УРОШ: Нећу да ручам.

РЕНАТА: Е, ја богами хоћу.

УРОШ: Само ви ручајте, ја нећу.

ЖИВАНА: Ммммм, како је укусно... Ајде, сине!

РЕНАТА (*Урошу*): Откуд теби уопште идеја да си лош глумац. Па ти играш, наступаш и у другим градовима. Представа "Анђео на лађи", проглашена је за представу године. Знаш ли ти шта то значи? Замисли све своје другове и другарице који не играју нигде. Еј, бре, о чему ти причаш? Нешто ти фали, живота ми мога!

УРОШ: Проглашена је представа за најбољу, да, јесте, али нисам ја проглашен за најбољег глумца, неко други је глумац године, а не ја, схваташ ли ти то? У тој представи ја сам најлошији. Најлошији, и тачка.

РЕНАТА: Причаш којешта!

УРОШ: Нико није хтео да прихвати моје сугестије на пробама. Нико... Предлагао сам да возим бицикл на лађи, није усвојено, предложио сам да женски лик има мушки глас, није усвојено... Туђи су предлози усвојени. Други су добили награде. Доста ми је!

ЖИВАНА: О, Боже, па ти, Уроше, причаш као да си редитељ представе... О чему ти говориш, дете?

УРОШ: Па могао бих да будем и режисер, боље би било да јесам, него што сам обични глумац само, роб и ништа више, сви ми командују. Хоћу да радим нешто где и ја командујем.

ЖИВАНА: Ти си заиста дете, право дете са толико година! О, Боже! Не може представа бити проглашена за представу године ако сви нису одлични, ако сви елементи представе не функционишу. Та представа је најбоља у сваком свом делу. Ти си важан точак у тој представи. Без тебе не би била таква. Шта је с тобом? *(Супа суну.)* Хајде на супицу док је врућа, само таква ваља, такве су и твоје мисли – вруће као ова супа, али уродиће оне плодом, кад ти кажем, уродиће плодом кад ти се глава охлади.

УРОШ: Охладиће се та супа, а не ја, нећу да једем. Нисам гладан и нисам талентован. То је повезано, а ви проучите зашто и како.

РЕНАТА: Хоћеш ли прекинути да нас нервираш?

УРОШ: Као да ја не знам да је супа најбоља док је врућа, гвожђе се кује док је врело. Ја још нисам ковао такво гвожђе, јер још нисам добио праву улогу. Сви ме лажу да сам талентован, сви, доста ми је фолираната и лицемера! Достааа... *(Узима капут и капу са чивилука, нагло одлази из стана, оставља отворена врата.)*

РЕНАТА: Јао, шта му је опет? *(Виче за њим.)* Уроше, врати се! Дођи да ручамо, човече! *(Прилази Живани која држи кутлачу у руци над соллом, нема и тужна.)* Ја њега не познајем довољно.

ЖИВАНА: Ово је страшно. Није први пут. Шта га то једе изнутра? Какав га је то демон населио да неће ни да руча с нама. А ти донела најлепшу вест. Јао, тешко нама с њим!

РЕНАТА: Њему стварно није добро. Јуче га је погодила вест да је награду за младе глумце добио његов колега Игор, онај што игра у комедијама. Добио ону награду са именом младе глумице што је умрла од дроге. Неки кажу да се убила.

ЖИВАНА: Није ми то рекао. Нисам ни пратила вести. О, Боже драги, све му смета – сви су бољи од њега, само он не ваља, само он није талентован...

РЕНАТА: Морамо му помоћи, морамо, али како?

ЖИВАНА: Ето, видиш, Урош је доживео ту награду као неправду. А тих награда данас колико хоћеш. Не знам колико је то добро да неке награде носе имена по наркоманима уметницима.

РЕНАТА: Не знам шта да кажем.

ЖИВАНА: Јој, јој, од јутрос говори да није талентован, да је никакав глумац, уби га то. *(Намешта прибор за јело уз тањир.)* Хајде, Рената сине, хајде да ручамо, охлади се ручак. *(Седају за сто и једу, ручају. Неко звони. Устаје Рената и прилази шпијунки на вратима.)*

ЖИВАНА *(За столом)*: Ко је то сад?

РЕНАТА (*Буљећи у шпијунку*): Нека жена, у марами. (*Опет звоно.*)

ЖИВАНА (*Устаје од стола и прилази шпијунки*): А, то је Перса. (*Појачава глас.*)
Изволи, Персо (*Отвара врата, улази Перса, тугаљива.*)

ПЕРСА: Добар дан. (*Носи велику корпу пуну хране.*)

РЕНАТА и ЖИВАНА (*Скоро углас*): Добар дан...

ПЕРСА (*Скида мараму*): Ја навратила, у пролазу, па ко велим да вас поздравим.
Идем код тате, јој, слаб је да слабији не може бити.

РЕНАТА: Нисам вас препознала од те мараме.

ЖИВАНА: Седи, Персо, седи, не брини за Драгутина, добро је он, сви ћемо једног дана остарити, шта ћемо, то нам је судбина...

ПЕРСА: Али, мени га жао, не може да устане, толико се разболео после оног пада,
имао је нову операцију, јој, шта је мој тата доживео... (*Седа на столицу, с корпом на коленима.*)

ЖИВАНА: Нема потребе да толико бринеш, јак је он, издржаће... А, хвала Богу,
бистар је још у глави, говори, зна рећи шта му треба, стар човек, то ти је... Персо,
јеси ли за супицу?

ПЕРСА: Где је Урош, како је он?

ЖИВАНА: Ех, Урош, Урош ко Урош, неће да руча, мало пре отпири напоље, знаш
ти њега и његову глуму...

ПЕРСА: Треба с њим озбиљно причати, не може он тако, треба да види како
други живе, како његова генерација, мало ко игра у позоришту, попричаћу ја с
њим, тетка ће знати с њим, послушаће он мене...

РЕНАТА: Хајде тета Персо, узмите бар комадић пилетине, лепа је, још је врућа...

ПЕРСА: Носим тати хране, понела сам лагане јагњетине, он то воли, то га подсети
на излете викендом, на завичајно збороване и песме, јој, шта ми тата доживи, пад
с бицикла га унесрећи, хајде да је мотор, већ обични бицикл...

ЖИВАНА: Стар човек, запео о ивичњак, свако јутро узимао бицикл па до
продавнице, као неки младић, а скоро осамдесет година...

ПЕРСА: Кажу да му је с леђа долазио ауто у великој брзини, да се чула бучна
музика из аута, у рано јутро, ко је то могао да вози као лудак... Очешао је мог
тату, шта очешао, шта ја то причам, ударио га свом снагом и он је пао преко
ивичњака на пањеве посечених јабланова... Никад нисмо сазнали ко га је оборио.

ЖИВАНА: Шта ћемо сад, моја Персо, свима нам је то судбина... данас јесмо сутра
нисмо... ћути добро је, жив је, биће боље...

ПЕРСА: Жао ми га је, жао, срце ме боли за татом, ево носим му и куваног младог грашка, он то воли, подсећа га на маму, она је кувала грашак недељом за ручак... а и ње нема, оде као да ју је вода однела, никад своју мајку прежалити нећу, никад... *(Плаче, брише марамицом лице.)*

РЕНАТА: Немојте тетка Персо, хајде узмите колач... засладите мало...

ПЕРСА *(Прене се)*: Какав колач имате. А, куглоф, то је леп колач, тата воли куглоф, остало од Немаца.

ЖИВАНА: Да ти одсечем мало куглофа за деда Драгутина?

ПЕРСА: Ако можеш, било би лепо, он ће се обрадовати.

ЖИВАНА *(Сече куглоф, ставља у салвету)*: Ево, три парчета куглофа, нека заслади деда...

ПЕРСА *(Узима куглоф)*: Јој, то ће га обрадовати... Шта још имате? Пилетину? Тата воли пилетину...

ЖИВАНА: Ево и пилетине, Персо, није проблем уопште, дај тањирећ, Рената!

РЕНАТА *(Узима тањир и додаје Живани)*: А да додам мало салате, ово је млада салата...

ПЕРСА: Понела сам ја салату од цвекле и црвеног лука, тата воли цвеклу и лук, али воли и младу салату... понећу, понећу, нека се сети баште коју је окопавао... јао, трећу годину како тата лежи, поломи га непознати бандит на улици, кад бисмо бар знали ко је тај гад... никад га нису ухватили, наша полиција, јао, немамо ми ни државу ни полицију... кога да тужим... НН грађанина? И коме да тужим... *(Узима салату од Ренате.)* Тата воли зелену салату, освежиће га... *(Ставља у натрпану корпу.)*

ЖИВАНА: Узми нешто, грицни, делујеш уморно...

ПЕРСА: Ја не спавам од када је тата страдао, не могу *(Плаче.)* Он је тако добар човек, није заслужио то у животу... Идем, идем, морам да кренем, носим тати храну...

РЕНАТА: А да ли њему неко тамо спрема храну?

ПЕРСА: Спрема, али не ваља, није најбоља куварица, променили смо не знам већ колико служавки, ова не зна да кува, претходна није знала да га окрене и намести јастук, она пре ње пушила у стану, четврта хркала ноћу... шта да ти кажем... нема данас правих медицинских сестара ни служавки... све гледају себе, хоће новац, а тата је немоћан, њему треба помоћ, зато му носим храну...

ЖИВАНА: Мени је Гојко рекао да ова служавка одлично кува и да је деда задовољан.

ПЕРСА: Ма какви задовољан, Гојко је мој брат, али он не зна шта тата воли, ја сам женско, ја сам куварица, ја најбоље знам каква храна њему годи.

ЖИВАНА: Немој погрешно да ме схватиш, Персо, лепо је да носиш храну, ево и ми ћемо увек дати, али не би требало дуплирати, нема потребе... немој да се наљутиш... није ли премного за деду... ако остане хране, мора се бацати...

ПЕРСА: Никад тати није доста моје хране, он воли како ја спремам, то га подсећа на маму...

ЖИВАНА: Добро, у реду, али велим, има нову служавку која и кува, Драгутин каже да је заиста добра, да је храна укусна, деда се није жалио...

ПЕРСА: Ваљда ја свог оца најбоље познајем... идем, он чека, њему је најтеже... *(Погледа на пун сто.)* Јао што су лепе крушке, ја сам понела три јабуке тати, да узмем једну крушку за тату...

ЖИВАНА: Узми две, узми колико хоћеш... молим те немој да се љутиш.

ПЕРСА *(Узима три крушке и ставља у корпу)*: Идем, хвала, тата ће се обрадовати, живнуће, можда и прохода, идем, идем, већ касним...

ЖИВАНА: Код њега је Гојко, поздрави деду.

ПЕРСА *(Журно излази из стана.)*

РЕНАТА: Јао, да тетка Перса мало не претерује?

ЖИВАНА: Таква је, нико је не може изменити... Све си видела, шта да ти кажем. Хајдемо на ручак, већ се охладио.

СЛИКА 2

(Једнособан стан. На кревету лежи непокретан деда Драгутин. На омањој фотељи његов син Гојко. Служавка улази у собицу из омалене кухиње.)

СЛУЖАВКА *(Окреће се Гојку док ставља корпицу са јабукама, наранџама и бананама на столић)*: Опет сте донели лепо воће, господине Гојко. *(Окреће се Драгутину.)* Видите ли, чика-деда Драгутине, како ваш син увек дође пуних руку.

ДРАГУТИН *(Скритених руку лежи покривен лаким ћебетом и гледа у строп)*: Јесте.

ГОЈКО: То је најмање што могу. Да тату није снашло то што га је снашло, ишао би он са мном на Фрушку гору, у воћњак да беремо крушке и јабуке. Попео би се он на дрво као дечак, такав је одувек био.

ДРАГУТИН: Е, мој сине, Бог зна зашто је овако. Ми не знамо наше путеве.

СЛУЖАВКА: Хоћете ли да попијете нешто. Чај или сок? Има и ракија ако желите. Ракијом масирам ноге чика-деди Драгутину.

ГОЈКО: Ех, да је то лакша болест, и ракија би помогла, тата би проходао. Лекари су га погрешно лечили. Је ли Перса долазила?

СЛУЖАВКА: Јавила је да ће касније навратити. Шта ћете попити?

ДРАГУТИН: Перса је мени све, злато од кћерке. Да није ње, ја бих подлегао. Хајде, сине, узми нешто.

ГОЈКО: Дајте ми чај, сачекаћу да спремите.

СЛУЖАВКА: Чај је већ готов, спремила сам га чика-деду Драгутину, само што сте ушли. *(Служавка начас одлази у кухињицу.)* Ево, ево, шољица и за вас. Чај је од нане, хоћете ли и меда?

ГОЈКО: Може, како да не, ко не би меда од вредних пчелица. *(Окреће се оцу.)* Били смо јутрос у новом пансиону за старе и изнемогле, то није дом, то је мотел, као хотел, нешто ново и савремено, светска ствар. Живана и ја смо разговарали са директорицом. Показала нам је собе, фантастичне су, чисте, велике. По двоје у собама, на вратима исписна два имена, специјални кревети купљени за по пет хиљада евра, да, пет хиљада, специјални облик лежаја са многим помагалима, нема рана од лежања. Државна донација. Тераса у свакој соби, справе за вежбање рукама, телефон и телевизор, покретни сто, велики ходник, лепота, комотно, може се на колицима у два-три правца. Лекарска помоћ при руци, поред кревета дугме за позив, у свако доба ноћи и дана. Около врт, крошње и мириси, тишина, нешто невиђено. Чекамо прву прилику и ти ћеш, тата, бити примљен, ту ће ти бити одлично.

ДРАГУТИН *(Замисљено)*: Морамо с Персом разговарати.

СЛУЖАВКА *(Сервира две шоље, једну испред Драгутина, другу испред Гојка на исти сто.)*: Послужите се, још је врео, још мало, још који тренутак – биће прави. *(Звони телефон, служавка подиже слушалицу.)* Ало, добар дан... а ви сте, госпођо Глорија... Да, добро је деда Драгутин... па не знам баш... Перса још није стигла... дошао је њен брат Гојко, син чика-деде Драгутина... да, они сад разговарају... можда други пут... довиђења. *(Спушта слушалицу.)* Ух, како ми је спустила слушалицу! То је она Глорија, госпођа што продаје верске брошуре.

ГОЈКО: А шта – она се још јавља овде? *(Обраћа се оцу Драгутину.)* Па јесмо ли се договорили, драги тата, да прекинеш контакт с њом! И Перса се сложила с тим... Молим те да ме послушаш.

ДРАГУТИН *(Потихо, окреће главу ка сину.)*: Није она била пуно пута. Добра је жена, утеши ме она, утеши мало. И наша Перса нема ништа против.

ГОЈКО: Перса, Перса, и теби и мени држи страну. Ми имамо своју веру, своју славу, Ђурђевдан, па Божић и Васкрс, све то славимо, наши су преци то славили. Ко смо ми да се одричемо тога. Та Глорија све то негира. Не можемо се тога одрећи.

ДРАГУТИН: Пред небом сви смо исти, каже и Глорија.

ГОЈКО: Све људе поштујем, конфесије и нације, добро дошао сваки добар човек. Али, ја ту жену познајем, она није како треба, она је ловац на људске душе, она тврди пазар, њу само паре занимају.

ДРАГУТИН: Шта да радим, није ми лако...

ГОЈКО: Па управо зато. Ево ускоро ће Ђурђевдан, наша слава, лепо ћемо је породично обележити.

ДРАГУТИН: Како је Урош?

ГОЈКО: Добро је, игра у позоришту, бори се да успе.

ДРАГУТИН: Није то лак посао. Али од нечега се мора живети. Кад сам ја дошао из рата, без руке, сви су ми рекли, сад ћеш морати да просиш Драгутине. А ја сам једном руком правио бурад и каце, нисам хтео да просим. И добро сам живео.

ГОЈКО: Намучио си се, тата, намучио. Ту смо да ти сада помогнемо... *(Устаје и поправља јастук испод очеве главе.)* Урош је хтео да буде глумац од малих ногу. Сва деца то желе, немају појма шта је глумачки живот. Гледају филмове па мисле да је глума рајска професија, а иза – паклене муке. Наш Урош је живи пример.

(Неко звони на вратима, прилази им служавка.)

СЛУЖАВКА: Вероватно је Перса. *(Гледа кроз шпијунку)* Ко је сад па ово? Јао, госпођа Глорија! *(Окреће се ка Гојку и Драгутину, гледа час у једног час у другог)* Шта да радимо, нисам јој рекла да дође, сама наваљује, шта да радим, да ли да је пустим?

ГОЈКО *(Обраћа се полугласно оцу Драгутину)*: Да ли она тако долази кад хоће, бане?

ДРАГУТИН: Не знам.

СЛУЖАВКА: Да ли да уђе? *(Опет се чује звоно, сад дуже.)*

ДРАГУТИН *(Тихо, гледајући оца)*: Ма нека уђе... Свакоме казати добар дан...

СЛУЖАВКА *(Отвара врата, Глорија упада врцаво и гласно, са брошурама у рукама, неке брошуре вуре из повелике ташине, једна у окрету испадне на под.)*

ГЛОРИЈА: Добар дан, добар дан, небо нам помаже, о, кога ја то видим, како сте господине Гојко?

ГОЈКО *(Хладан на први поглед)*: Добар дан.

ГЛОРИЈА *(Окреће се Драгутину)*: Чика Драгутине, јесте ли добро? Небо ће нам свима помоћи. Донела сам вам нову књигу о среди. *(Окреће се Гојку.)* Среда је најважнији дан у седмици, знате господине Гојко, тад се ништа не ради, само се молимо небу за срећу и здравље наших најближих и свих гладних и угрожених у свету. Субота и недеља су радни дани, и сви остали, осим среде. Ево примерак и за вас, погледајте можда нађете и нешто за себе, сигурно ћете наћи. Јако је корисно, јако, кад вам кажем, јако, јако, нећете се преварити, то је свакој души

потребно, није важно ко си, шта си, сви смо једнаки пред небом. Ево, и прошли број, узмите сва три, ево вам све, то су најновији бројеви нашег гласила "Вечни хоризонти". (*Ставља му брошуре у крило, вади из ташне нове, бира различите примерке.*) Ево, и овај примерак, ту имате опширан приказ књиге Кондолизе Џонсон, о њеној визији будућности, о небу на земљи. Књигу можете купити по најповољнијој цени. Свет је већ нестао, само ми то још не видимо. Нема света, је ли тако, чика Драгутине? (*Окреће се к њему и даје му нови примерак брошуре.*) Изволите, ово је за вас!

ГОЈКО (*Натоварен брошурама, гледа насловне стране, отвара понеки примерак*): Чуо сам за вас. (*Показује на служавку, забринуто.*) Од Радојке сам чуо. И отац ми је понешто рекао... и сестра Перса...

ГЛОРИЈА: Мој живот је био чудан. Нисам ја увек оваква била. Прогледала сам после развода. Мој муж Анте није веровао у небо. Развели смо се пре шест година. Нисам могла да живим са човеком који само пије и псује. Нисмо имали децу, то ми је помогло. Удала сам се за Аљошу, он је из Молдавије. Упознали смо се на пијаци. Продавао је кухињски прибор и ситни алат. Његови и моји родитељи су различите вере, али смо се ми нашли у трећој вери. Ми смо средаши! Слична је то вера, само што се ми разликујемо по среди. По најважнијем дану у седмици, знате. И по неким другим стварима се мало разликујемо. Не признајемо лажне свеце, нити иконе, то је све измишљотина. Причаћу вам о томе, али кад прочитате Кондолизу Џонсон. Она је путоказ. И ваш и мој, свију нас путоказ. Је ли тако, Радојка? (*Гледа служавку.*) Остак ја без чаја, кафу не пијем.

ГОЈКО: Ми смо православна породица, славимо Ђурђевдан, обележавамо и Томиндан, то је моје жене слава...

ГЛОРИЈА: Мој бивши муж Анте сад је у болници, обилазим га као чика Драгутина, и он чита ове брошуре, и њему се отварају нови хоризонти. Понекад неће да прича са мном, али ја сам упорна, не могу да га мрзим, излечио се од алкохола.

ГОЈКО: Чиме се бави ваш муж?

ГЛОРИЈА: Аљоша је данас на другом месту, отишао је у села у Срем, и он мисионари као мрав, проповеда небеску реч, оставио је посао на пијаци. Ово му боље иде. Тешка су времена, од нечега се мора живети.

ГОЈКО: Сви радимо да бисмо од нечег живели. Али не треба бркати веру и паре.

ГЛОРИЈА: Одувек је било оних који трагају за истином. Свашта је ту било кроз векове. И ратова и несрећа. Али, постоји само један пут, то је наш пут, ево, прочитајте било који број "Нових хоризоната". Људи су пуно грешили, и данас греше, одувек је било метежа на овом свету, само гужва и журба. И ја сам упала у ту вреву, али шта ћу, морам, мора се од нечега живети. Треба и духовне хране.

ГОЈКО: Мора се од нечег живети, да, али вера и новац, то не иде, госпођо Глорија, с тим парама од људи којима улазите у куће, то је велико питање? Не насрћите, имајте меру. Наша породица има свој корен. Тата није пуно марио, али његов отац, мој дета Ристо, јесте. Многи су изгубили корен у Титово време. Тито никад није ушао у цркву, атеиста, није веровао у Бога. Сви су га следили да би опстали, за плату, за ово, за оно, такво је време било.

ГЛОРИЈА: Тад је за нас било боље, могли смо лакше да радимо, нико нам није бранио. Знало се за нас средаше и у Титово време. Ни сад нам нико не брани, али сад има неких нових верника пуно, сви су постали некакви православци са тим славама где се и пије и једе, и пева и свађа... Ма крканлуци су постале те славе. Онда је било пуно лакше, у комунизму, није се ишло у цркву, ми средашаи могли смо да разговарамо лакше са људима.

ГОЈКО: То је одговарало режиму. Тако се раскорењују велике религије. Народ не иде у цркву по угледу на шефа државе. Па пустиш сектама да вршљају.

ГЛОРИЈА: Сад нам се испречују разне цркве и појединци, не дају нам да се размахнемо. А ми знамо да смо најисправнији, тако пише у небеској књизи, погледајте брошуру број два, ту ћете наћи објашњење. А могу и ја да вам објасним ако желите...

ГОЈКО: Нема потребе. Шта сте по професији?

ГЛОРИЈА: Па рекла сам, мисионар.

ГОЈКО: Шта сте радили пре тога?

ГЛОРИЈА: Немам ја неку велику школу, али то није важно. Ја имам друга искуства. Радила сам свашта у животу. Што се човек више упрља, лакше ће се очистити. Била сам и рецепционерка и конобарица, радила сам за туристичке агенције, шта све не. Шта ви радите?

СЛУЖАВКА: Господин Гојко је професор универзитета. (*Замуцкујући и грешећи у изговору.*) Он предаје – ахритетуру.

ГОЈКО (*Исправља служавку*): Да, професор сам – архитектуре.

СЛУЖАВКА (*Чистећи невидљиву длаку са кецеље*): Јао, увек погрешим код таквих речи – арихтетура, јој, атихтетура! (*Намешта се, поправља рукама положај усана.*) Ар-хи-те-ту-ра! Ето, архи-тетура!

ДРАГУТИН (*Мало насмејано*): Радојка бар тетура, а ја више не могу на ноге.

ГЛОРИЈА: Проходаћете ви, чика Драгутине, кад вам ја кажем. У брошурама је тајна, ту ћете наћи све што вам треба, само средом немојте ништа да радите. Зато се и зове среда, на средини седмице, то је дан за одмор, за предах, па онда у нове радне победе.

ДРАГУТИН: Не радим ја ништа сваког дана.

ГЛОРИЈА: Црне мисли, нипошто, ништа црно у среду, немојте ни јести тога дана, стрпите се један дан. Кад вам кажем, биће све у реду, проходаћете, чика Драгутине – као да летите. (*Окрене се Гојку.*) Господине Гојко, знате ли шта је средневица?

ГОЈКО: Средневица?

ГЛОРИЈА: Средневица је средина дана, подне, казаљка на казаљки у дванаест сати. Е, видите, ми средаши сваког дана у подне, ма где се задесили, затворимо очи један минут и молимо се небу за несрећне у свету.

ГОЈКО: У по бела дана?

ГЛОРИЈА: А у среду, у средневицу, у нашој цркви пола сата жмуримо и певамо песме посвећене среди. Тад видимо оно што голим оком нико не може видети.

ГОЈКО: Шта видите?

ГЛОРИЈА: Хм, шта видимо? Видимо небо. То се не може објаснити тек тако. Дођите код мене и Аљоше кући па ћемо вам ту о томе натенане. Наша кућа је и ваша, и наша и ваша црква. Дођите, не устручавајте се!

ГОЈКО: Где живите?

ГЛОРИЈА: У кући на спрат. Доле смо ми, а горе сви који дођу код нас, можете и да преноћите, има двадесет лежајева. То смо мој Аљоша и ја поштено зарадили. *(Звони јој мобили телефон.)* Ало... да... ја сам... како да не... не, нисам заборавила... сад сам код наших заједничких пријатеља... код наше браће и сестара по среди... не брините, долазим за пола сата, поздравите Јулкицу... таман посла... таман посла ... не брините... видимо се за пола сата... донећу "Нове хоризонте". *(Завршава телефонски разговор, ставља мобилни телефон у ташницу.)*

ГОЈКО: Баш имате пуно посла?

ГЛОРИЈА *(Задихано пакује преостале брошуре, спрема се да крене)*: Од нечега се мора живети. Други пут ћете све платити, сад је довољно да купите један број "Нових хоризоната". Сто динара! А ако немате сад, даћете кад дођете у наш храм, није проблем, није! Дођите обавезно.

ГОЈКО: Видео сам овакве брошуре, узмите их назад. Ако вам је до тога да платим, даћу вам сто динара, ево, изволите. *(Вади новчаник из унутарњег џепа сакоа и даје новчаницу.)*

ГЛОРИЈА: Јао, господине Гојко, па немојте тако. *(Узима новац.)* Ево нека то буде за један примерак господина Драгутина. *(Преостале примерке халапљиво узима од Гојка, трпа их у ташну.)* Ако сте се предомислили, ево један примерак и за вас. *(Враћа му примерак у руке)* Не морате да платите!

СЛУЖАВКА: Охладио се чај, господине Гојко! Ваш се управо скувао, госпођо Глорија, хлади се...

ГЛОРИЈА: Не могу сад... *(Узима на брзину шољицу врелог чаја и срче)*. Ух врело је, вруће, није тачна она пословица да се гвожђе кује док је вруће... Људи не знају, као што о небу ништа не знају, да се чај не пије врућ, већ хладан или млак. О томе пише у нашим "Новим хоризонтима". *(Примакне се столу и узме Гојкову шољицу хладног чаја и попије на душак.)* Ово је за ваше здравље, господине Гојко. *(Нагне се и пољуби у лице Драгутина.)* Ви попијте мој чај чим се охлади, проходаћете. *(Ставља шољу врелог чаја на дедин столић.)*... А сад морам код Јулкице, она ме чека од јутрос, не бих ни дошла данас да нисам чула да сте овде, господине Гојко,

била ми је велика част. *(Рукује се и дуго клима Гојкову руку.)* Довиђења, сутра је среда, чућемо се. *(Окреће се ка деди.)* Назваћу, навратићу, чика Драгутине, ви ћете проhodати! *(Љуби служавку која јој отвара врата.)* Чика Драгутине, ви ћете проhodати, ви ћете проhodати, ви ћете проhodати... *(Одлази низ степенице понављајући гласно задњу реченицу. Звони Драгутинов мобилни телефон)*

ДРАГУТИН: Да... Уроше!... где си... добро... и? Па нека, није страшно... шта ти је она рекла... па добро ти је рекла... немој да се секираш, ти си одличан момак... ма не... ма неее... није то тако, опет ти, прави си уметник кад ти кажем, сви ми те хвале... да ... да... чуј, дођи до деди Драгутина, ниси био одавно, он те стално помиње... ево и сада... дођи на шољицу чаја и разговора... како не можеш... где си сад... зашто луташ улицама... где си да дођем по тебе... онда дођи, хајде... дођи, сви те желимо видети... деди Драгутин... да, и нова служавка... ето ... тако... узми такси и дођи... платићу такси... хајде чекамо те... *(Заклапа мобилни телефон)* Опет је у кризи, поједе га та глума, а одличан је, сви га хвале, не знам, не знамо шта ћемо с њим, шта он хоће, ево дођи ће сада, чули сте...

ДРАГУТИН: Није он требало ни да упише ту глуму, шта ће му то?

ГОЈКО: Е, мој тата, лако је сада паметан бити, нико га није могао у пубертету одвратити од глуме, хоће да буде глумац или ништа, само глумац, и то светски... Па знаш и сам да је већ од четвртог разреда кренуо у Драмски студио код Реце... и тамо је свашта прошао, тај Реца незгодан, чудан, многи су родитељи одвели своју децу код њега, ни они ни деца нису могли да подносе Рецину галаму и тортуру... Многи су вратили своју децу, остали су они ваљда најјачи... Остао је и наш Урош, али види сада... Јао, глумо, глумо, ватра те однела...

СЛУЖАВКА: И ја сам хтела бити глумица, али ми тата није дао, нисмо имали ни пара... а то ми је жеља, велика...

ДРАГУТИН *(Потихо)*: Видиш мој унук како се мучи...

СЛУЖАВКА *(Нутка храну)*: Узмите још мало... ово је здраво... грашак с младим кромпиром...

ДРАГУТИН: Не могу, Радо, сит сам, лепо сам ручао, мени мало треба, не радим ништа, не губим снагу, мало ми треба... лепо куваш... нека остане за касније... дај ми мало воде.

СЛУЖАВКА *(Сипа воду и додаје чашу.)*

ГОЈКО: Драго ми је, тата, да си задовољан Радојком.

ДРАГУТИН: Јесам, јесам, како да не...

СЛУЖАВКА: Јој, немојте ме превише хвалити, можда се и покварим...

ДРАГУТИН: Нећеш, нећеш... *(На вратима звони.)*

ГОЈКО: Ово је Урош, ја ћу му отворити...

СЛУЖАВКА: Млади глумац?

ДРАГУТИН: Мој унук...

ГОЈКО (*Отвара врата, улази Перса с марамом око главе и с корпама у обе руке.*)

ПЕРСА: Ево мене, ево, тата, носим ти ручак...

ГОЈКО: Ти си, Персо, а ми очекивали Уроша...

ДРАГУТИН: Ја сам ручао, Персо. Ти ни – добар дан.

ПЕРСА (*Љуби Драгутина*): Добар дан, тата, јој, журба, не знам где ударам.

ДРАГУТИН: Одморићеш се кад пређем у дом?

ПЕРСА (*Изненађено*): Какав дом?

ГОЈКО: Живана и ја смо били у новом дому за изнемогле. Јако је добар и савремен...

ПЕРСА (*Прекида га*): У никакав дом мој тата неће ићи. Овде је најбоље.

ГОЈКО: Овај стан плаћамо исто као дом. А тамо су много бољи услови. Сваки дан има бројну послугу, лекаре, савремене справе за вежбање, људе сличне судбине, то је добро и за ...

ПЕРСА (*Прекида га*): Мој отац одавде не иде. Је ли тако тата?

ДРАГУТИН: Како ви одлучите. Ја како морам.

ПЕРСА: Доста о томе. Нигде ти не идеш, лепи мој татице. Скувала сам ти леп ручак, носим и од Живане нешто, ево, ево. (*Вади из корпе.*)

ГОЈКО: Немој, Персо, тата је ручао.

ПЕРСА: Па неће ваљда пропасти овај лепи ручак, још је топао...

СЛУЖАВКА (*Мешкољи се*): Хм, баш је чика Драгутин лепо ручао.

ПЕРСА (*Нутка храну*): Ево, татице, ово је јагњетина са Фрушке горе, иста као она из твог завичаја, планинска...

ДРАГУТИН: Не могу сада, кћери моја, најео сам се добро, Рада спремила ручак, леп ручак...

ПЕРСА: Мораш ову јагњетину, ти си болестан, лекари су рекли да те морам пазити, ти си као дете.

ДРАГУТИН (*Узима безвољно комад меса и хлеба*): Ајме мени, шта ћу, ајде да пробам... нема потребе да сваки дан доносиш храну, има овде Рада, она спрема... (*Жваће.*)

ПЕРСА: Ево и грашкића мало, салатице мало, ево, ево, тааако... (*На силу даје Драгутину.*)

ГОЈКО: Шта то радиш, Персо, видиш да тата не може, удавиће се човек...

ПЕРСА: Од ове хране му не може бити ништа... ево и кромпирићи...

ДРАГУТИН (*Пуних уста*): Персо, доста је...

ПЕРСА: Ево колачића, моје кифлице и куглоф од Живане. (*Грицка колаче*). Ух, што су лепи, допашће ти се...

ГОЈКО: Доста, Персо, овде има колача и свега, жену смо платили да буде уз тату, да му кува и спрема.

ПЕРСА: Није она тати кћерка, ти и ја смо татина деца, ми треба да бринемо о оцу.

ГОЈКО: О чему причаш, престани о томе на такав начин причати. Наравно да смо татина деца, зато смо и овде данас. И кад нисмо овде, ми смо с њим. Али ми имамо своје послове и животе, морамо радити и борити се да би и тата имао.

ПЕРСА: Мени ништа није тешко за мог тату. (*Даје оцу колаче*.) Узми, татице, слатко!

ДРАГУТИН: Рада ми је спремила палачинке, слатке, не могу више, Персо... (*Окреће се Гојку*.) Ја разумем Персу, њој је живот тежак, све јој је на леђима, муж јој не ради, све – сама, морамо јој помоћи, морамо помоћи Перси.

ГОЈКО: Сто пута сам рекао – да, али она сама себи мора да помогне. Има мужа нерадника, нашли смо му посао пар пута, почне да ради два-три дана и напусти. Што би човек радио кад има жену која све тегли, вуче и намешта, тепа му као детету и подилази. А зашто, зато што је наводно рањен у рату.

ПЕРСА: Рањен него шта. Једва дише од ране испод рамена, закачила му плућа...

ГОЈКО: Једва он дише од три кутије цигарета дневно и од ракије са оним барабама нерадницима у кафанчуги "Глуви трут", ту се он годинама запошљава с литром ракије и штéком дувана.

ДРАГУТИН: Ваљало би, Персо, да Симо негде ради, пуно би вам то помогло.

ГОЈКО: Помогло би свима нама.

ПЕРСА: Он и ради, ено кречио је код Славке комшинице недавно.

ГОЈКО: Кречио, једном у пола године. Не причај ми те глупости. Ти му не даш да ради, ти си га таквим створила.

ДРАГУТИН: Ма није, Гојко, видиш да Симо не ради, све је на Перси, морамо јој помоћи.

ГОЈКО: Нека она себи сама помогне. Њој је Симо дете.

ДРАГУТИН: Немој тако, сине.

ГОЈКО: Ено моја асистенткиња има малену децу, и кћерку и сина, и оболеле родитеља, избеглице из Босне, мати јој не може да хода, отац болестан стално, имао три операције. Муж јој осоран, каријериста, никад код куће, али жена све стигне, ником се не жали, ћути и ради, и на радном месту и у породици.

ПЕРСА: Друго је она, она има ауто па стигне свугде, а ја морам аутобусом или таксијем, све плаћам.

ГОЈКО: Какав црни ауто, данас свако има ауто, никаква то привилегија није. Проблем је у теби, дубоко у теби, ти преливаш своју пажњу на друге, немаш границе у томе. Дobar си човек, сестра си ми, али, бре, дај бар преполови та своја осећања, те емоције према другима, па и према ближњима, имај меру, сестро.

ПЕРСА (*Плаче*): Ја сам таква, ја не могу бити другачија.

ДРАГУТИН: Немој Гојко на Персу, наша је, таква је каква је, њој треба помоћи.

ГОЈКО: То се зове прелест, то кад у бесцење пресипаш себе другоме. Чак и у доброту. То ти је као у оној причи – сипа један човек свом комшији чај и наставља да сипа преко рубра чаше, комшија каже да стане, чај већ прелива, већ је и сто мокар, цури чај и на под, али човек и даље сипа и каже: нека, нека, ово је чај чувеног порекла, свеже куван, најквалитетнији чај.... а чај се и даље прелива и точи на под. Том човеку је важно да је чај чувеног порекла, а то како га он другом сипа, њему није важно. Тако и моја сестра, прелива своју љубав у тонама, сви смо до гуше у плими, у њеној љубави, давимо се, али она не прекида да сипа, она говори: ја вас волим, ја вас највише на свету волим, најпречи смо једни другима. Тако и према оцу, тако и према своме мужу. Они су њена деца.

ПЕРСА: Нека је прелест, зови како хоћеш, ја не могу друкчије.

ДРАГУТИН: Наша је Перса, треба јој помоћи.

ГОЈКО (*Губећи вољу за даљу расправу о Персином понашању, одмахује руком*): А где је Урош, рекао је да ће доћи. (*Узима мобилни.*)

СЛУЖАВКА: Баш сам желела да видим тог младог глумца.

ГОЈКО: Мора да се нешто десило. (*Позива Уроша мобилним.*) Искључено. Шта се с њим то догађа? Стално је искључен. (*Типка мобилни, позива Живану*) Живана, ја сам код тате, чекамо Уроша, рекао је да ће доћи... да... а ту је... дај га мени... руча... неће... нека руча... ајде... у реду... да... добро... причаћемо други пут. (*Завршава телефонски разговор*). На све стране чудеса.

СЛУЖАВКА: Можда ипак једном постанем глумица.

ПЕРСА: Да ли ви, Радојка, знате шта је глума?

СЛУЖАВКА: Да, наравно да знам... Волела бих да сам могла да упишем Академију ...

ПЕРСА: Овде је ваша Академија, ми вас плаћамо, и треба да се посветите господину Драгутину.

СЛУЖАВКА: Чика-деда Драгутин је задовољан са мном, и Гојко... сви су задовољни.

ПЕРСА: Ја сам татино једино женско дете, и ја знам шта њему треба. Мама је умрла, он сад нема никог осим нас, осим мене. А вама ако не ваља, ми ћемо наћи другу жену. Има оних које не глуме и не би да глуме. Нећете бити прва коју смо заменили...

СЛУЖАВКА (*Зачуђено*): Мени је добро овде.

ГОЈКО: Остави Радојку, Персо, девојка је само поменула своју неостварену жељу. Идемо кући.

ПЕРСА: Ти иди, ја ћу остати код тате, ја нисам дошла да одем.

СЛУЖАВКА: Могу ли и ја, господине Драгутине, да прошетам сат времена, толико ми дневно по уговору припада.

ДРАГУТИН: Може, Радо, може, Перса је овде, и њој треба помоћи, само ти прошетај.

ГОЈКО (*Поздравља се с оцем*): Ајде, тата, држи се, чућемо се, довиђења. (*Одлази*)

СЛУЖАВКА: Идем и ја, долазим за сат времена. (*Одлази с Гојком*)

СЛИКА 3

УРОШ (*У стану с родитељима, седи на столици за столом повијен напред, држи лице у шакама.*): Отићи ћу у манастир. Не треба ми нико. Доста ми је глуме, доста ми је свега, нисам ја за глуму. И хонорари су слаби, касно стижу, све је без везе.

ГОЈКО: Само велики глумци говоре да нису за глуму. Ваљда то знаш, читао си о њима.

ЖИВАНА: Како да ти помогнемо, сине?

УРОШ (*Ћути.*)

ГОЈКО: Зашто си толико очајан, није све тако црно.

УРОШ: Нисам очајан, борим се са собом... Нешто је ушло у мене. Наговара ме да скочим с моста, да се убијем.

ЖИВАНА: Јаој, о чему причаш, сине?

УРОШ: Осми путник!

ЖИВАНА Осми путник?

ГОЈКО: Какав осми путник?

УРОШ (*Смеје се накратко*): Тако се зове један светски филм. (*Наставља озбиљним тоном.*) Волео бих да сам у њему играо, да сам тај осми путник.

ГОЈКО: А, то је онај научно-фантастични филм. Откуд ти то, ту нема глуме.

УРОШ: Ко ће мени овде дати главну улогу? Нико и никад. Доста ми је и позоришта, и живота. (*Хвата се за главу и повија напред.*) Доста ми је живота, нећу да живим... Само ме гњавите и мучите. Оставите ме на миру. Не треба ми нико.

ЖИВАНА: Ми смо најближи једни другима.

ГОЈКО: Пусту га, видиш да тера по своме.

ЖИВАНА: Како да га пустимо кад је наш?

ГОЈКО: Сам себе он пушта.

УРОШ: Није вама до мене.

ЖИВАНА: Не причај свашта, сине.

ГОЈКО: Ето, то ти је то.

ЖИВАНА: Уроше, шта ти хоћеш од нас?

УРОШ: Да ме оставите на миру.

ГОЈКО: А да није супротно?

ЖИВАНА: Шта супротно?

УРОШ: Жели да каже, да вас ја оставим на миру!

ГОЈКО: Где ти одлазиш увече сваки други дан?

УРОШ: Нигде. Шта вас брига, ја сам одрастао и могу да идем где год хоћу и кад год хоћу.

ЖИВАНА (*Прилази Урошу и милује га по глави.*) Маза мамина.

УРОШ. (*Склањајући мајчину руку*): Немој ме дирати, сто пута сам ти рекао. Нисам беба.

ГОЈКО: Мајка ти је она, својим те је млеком отхранила.

УРОШ: Шта би било да си ме још ти својим млеком отхранио?

ЖИВАНА: Имаш ли ти нешто лепо за своје родитеље?

ГОЈКО: Видиш да има, неда нам да дишемо.

УРОШ: Не могу више да седим овде. *(Гледа у сат на руци.)* Идем, имам посла. *(Устаје нагло, узима јакну са чивилука и истрчава напоље.)*

ГОЈКО: Где оде? Шта он то ради? Као да је други човек. Да ли он узима нешто?

ЖИВАНА: Како мислиш – узима нешто?

ГОЈКО: Да ли се дрогира? Знам да повремено пије. А и оно са марихуаном на Академији, сећаш се добро.

ЖИВАНА: Да, пије понекад, није то ништа, као већина младих. Али да се дрогира, не. И ја сам свашта помишљала. Питала сам га једном, он ми је рекао – шта ти мислиш ко сам ја, данас сви пуше марихуану, сви чекају да се марихуана легализује – то ми је рекао.

ГОЈКО: Јадни наш син.

ЖИВАНА: Он понекад с девојком запали, наишла сам на трагове цокаваца, али ништа више. Не верујем да су зависни. Рената ми личи на озбиљну девојку. То је генерацијски хир.

ГОЈКО: Пусти ти генерацијски хир. Јеси ли им рекла ко стоји иза трговине дрогом? Мафија, гилиптери, банда светска! Схваташ ли, бре, криминалци, полусвет, то он треба да зна... Зар да се навлачи на такве? Зар да буде глупљи од њих?

ЖИВАНА: Гојко, не вичи, код Уроша није то, мајка сам му, знам га од пелена. Не купује он дрогу, паметан је он. Видиш да нам из куће не нестају ствари. Кад почну да нестају, да их продаје, онда је то знак.

ГОЈКО: Колико видим, он стално има пара, не тражи ништа од нас, откуд му новац?

ЖИВАНА: Па добија хонораре у позоришту. И за ону серију где је играо таксисту добио је лепе парице.

ГОЈКО: Није то ништа, то се брзо потроши. Можда дилује дрогу, можда је у ланцу мафијаша на тај начин, он је наиван, навучен. И Рената и он, не знају они ништа.

ЖИВАНА: И ја сам свашта помишљала, али није то наш Урош, није таква Рената, немој тако. И она увек има свој динар, почела је да ради на телевизији. Нису подстанари... не треба њима пуно новца.

ГОЈКО: Где он то одлази скоро свако вече од осам? Да ли си приметила? Скоро сваки дан, сваки други дан?

ЖИВАНА: Да, приметила сам, вероватно у шетњу или ко зна где, нека иде, нећу за све да га питам и контролишем. Не остане он напољу ни два-три сата, врати се понекад задихан, можда и трчи, не питам га, преосетљив је постао.

ГОЈКО: И то без Ренате одлази некамо, једноставно нестане. Зна ли она где иде?

ЖИВАНА: Нисам је питала. Уроша је, Гојко, глума начела, и ти људи око њега, знаш и сам. Замишљао је романтични живот глумца, путовања и филмове, мора и континенте, чуда и успехе.

ГОЈКО: Јебала га глума, говорио сам му да је то ђавољи посао, џунгла звери и кобајаги славе. Знам најмање десет глумаца који у представу улазе пијани, а кад се заврши, после аплауза наставе да се заливају вињаком. Каква глума – вињак! А онда – подметања, оговарања, намештања, такозвана слава, отров сујете и зависти... Свако сваког хињи и чека да другом цркне крвава.

ЖИВАНА: Свугде је то тако. Ма јаче је то од њих, од свих глумаца, сви су они у клупку паклених искушења. Треба то издржати, мој Гојко! Некад ми их је жао, свих тих несрећних глумаца, и њих је неко родио и љуљао у колевци. Ето шта ти је живот, о Боже силни?

ГОЈКО: Није Иво Андрић тек тако записао да је глумачки позив најтежи и најбеднији од свих позива. То треба да пише на улазним вратима сваке академије и сваког позоришта.

ЖИВАНА: Млад је Урош, ваљда ће очврснути. Доста је читао, и Андрића, и Хесеа, и Хомера и Јесењина, кога све није читао. Писао је и песме у гимназији у римованом стиху, сећаш се?

ГОЈКО: Све генији до генија, сви писали песме, а сад пљују по најближима, није им ни до породице ни до Бога! *(Звони телефон.)*

ЖИВАНА: Ко то зове на фиксни телефон, сви данас зову на мобилни. *(Узима слушалицу.)* Ало? Да... јесте... не, не интересује нас... рекли смо вам да нас више не зовете на те ваше презентације... то нас не интересује... избришите наш број телефона... *(Љути се спушта телефон, обраћа се Гојку.)* Они што рекламирају ватрено посуђе, опет праве презентацију.

ГОЈКО: То им је маска, та продаја посуђа. Они уствари продају ватрено оружје. Да, оружје, оружје – за нове ратове на Балкану и Блиском истоку, у Африци и Азији. Зарадили су огромне паре па могу шта хоће. И дрогу продају, доћи ће време да те и они телефоном зову и нуде хероин. Ако већ није дошло такво време. Њихова је и трговина људима, и проституција, све је њихово, то је овај свет, то је светски поредак, светски бизнис, глобално позориште, глобална глума, паре које живот значе. То је највећа глума, банке са хиљаду лица. И они кажу, од нечега се мора живети.

СЛИКА 4

(Перса у соби упорно окреће телефон, прати телевизијску емисију уживо, на великом екрану говори брадат надрилекар – исцелитељ у белој наклобученој капи и црном шалу око врата, седи за дречавим столом пуним чудних предмета и драгулија, изнад њега карта света изнад које висе неколико венаца белог лука, укључују се гледаоци, питају свашта, он одговара.)

НАДРИЛЕКАР (*Мекетав глас, као да није природан.*) Још данас у вашем граду, мајстор судбине, ваш Милојица, цео свет је наш, ко зна где ћемо сутра бити, изволите, препознајем судбине, лечим неизлечиво, видим будућност... немојте се стидети, отворите се, храбро позовите број на дну екрана, ја сам ту, не бежим од ваших питања, изволите, немојте мислити да сам залутао у ваш живот, ви и ја смо на правом месту... неко је на вези, изволите...

МУШКИ ГЛАС 1 (*Из екрана*): Ало, ало, јесам ли добио видовњака Милојицу?

НАДРИЛЕКАР: Добили сте, на вези сте, изволите, како се зовете, одакле сте, кад сте рођени?

МУШКИ ГЛАС 1: Дража из Крагујевца, рођен сам после рата, оног тамо, 13. јуна 1947. године... имам проблеме са четвртом женом...

НАДРИЛЕКАР (*Меша карте*): Ево, видим, ова тринаестица није баш најбоља, да је мај била би боља, овако у јуну, 15 дана пре Видовдана, то није добро, непарни бројеви... а кад вам је жена рођена, та четврта?

МУШКИ ГЛАС 1: Јој, да ме убијеш не могу да се сетим... млађа је од мене доста, тридесет година, сад није у кући, отишла је код лекара, два пута недељно иде код лекара, каже да је болесна, а ја не видим, само је намргођена...

НАДРИЛЕКАР: Ваша жена, Дражо, има швалера, не иде она лекару, кад се врати данас, завуците се под сто, завежите пасји ланац себи око врата, узмите мали лимени тањир...

МУШКИ ГЛАС 1: Лимени тањир?

НАДРИЛЕКАР (*Повишује глас*): Да, лимени, метални тањир, најбоље би било од бакра, бакар убија клице и демоне, нипошто од порцелана или стакла, нипошто. У тај лимени тањир ставите љуску од јајета, не жуманце и беланце, љуску, добро је истуцајте у авану, ако имате аван, имате ли аван?

МУШКИ ГЛАС 1: Имам!

НАДРИЛЕКАР: Е, у авану истуцајте љуску јајета и прелијте ракијом шљивовицом, ако нема шљивовице може и лозовача, имате ли ракију?

МУШКИ ГЛАС 1: Имам лозовачу...

НАДРИЛЕКАР: Е, тако, одлично, а у ту смесу ставите мака, имате ли мака?

МУШКИ ГЛАС 1: Немам...

НАДРИЛЕКАР: Ако немате мака, узмите кафу, имате ли кафу?

МУШКИ ГЛАС 1: Имам кафу.

НАДРИЛЕКАР: Кашику млевене кафе успите у лимени тањир. С тањиром прођите око стола три пута, ланац мора бити обавезно око вашег врата, имате ли ланац?

МУШКИ ГЛАС 1: Немам у кући, али имам на псу у дворишту, узећу са пса...

НАДРИЛЕКАР: Тако, узмите са пса, то је још боље, јер топли ланац са пасјег врата на вашем врату има појачано дејство, то ће вам дати пасју снагу... Онда изађите напоље и око куће исто три пута с тањиром и ланцем трчећи... Јесте разумели?

МУШКИ ГЛАС 1: Јесам, шта ће комшије рећи, није ми згодно око куће с ланцем...

НАДРИЛЕКАР: Не смете имати недоумице, морате имати јаку вољу ако желите да не изгубите четврту жену. Шта је било са претходним женама?

МУШКИ ГЛАС 1: Прва умрла, нисмо имали деце, друга побегла, нисмо се слагали, стално смо се свађали, дизао сам руку на њу ни сам не знам зашто, трећу сам ја отерао, била мојих година, лења и болесна.... ова је млађа тридесет година, не бих да је изгубим...

НАДРИЛЕКАР: Е, ако нећеш да је изгубиш, одмах уради шта сам ти рекао, већ данас ћеш сазнати с којим комшијом је у кревету, она је ту сад у близини, у комшилуку. Уради шта сам ти рекао, кад она буде улазила у двориште, ти брзо под кухињски сто с тањиром и ланцем и кад она бане на врата ти почни да лижеш ону смесу у тањиру, а крајем ланца млати по поду. Она ће истог момента скинути све са себе, гола ко од мајке, отвориће се као књига, све ће ти признати, јасно, јеси ли размео?

МУШКИ ГЛАС 1: Јесам...

НАДРИЛЕКАР: Ајд` здраво, срећно, јави кад све прође, можеш на овај други, мој лични број с леве стране екрана да назовеш ових дана после емисије па ћемо се договорити да дођеш до мене.

МУШКИ ГЛАС 1: Хвала Милојице, ја ћу... *(Пуца телефонска веза)*

НАДРИЛЕКАР: Чули сте проблем овог човека, биће решен тај проблем, нема проблема кад Милојица ради, изволите, још само мало па нестало...

ПЕРСА *(Упорно окреће телефон)*: Опет заузето, не могу да верујем, ма чекај, јој, јадна сам ја и моја срећа, нећу га ни добити... *(Окреће телефон и даље, везу добија женски глас.)*

ЖЕНСКИ ГЛАС 1: Ало Милојице, јеси ли ту, овде Равијојла...

НАДРИЛЕКАР: Добро дошла вило Равијојло, ево твога Краљевића Марка, која те је мука натерала, каквог ли си Мусу изабрала...

ЖЕНСКИ ГЛАС 1: Како знаш, Милојице, моју муку?

НАДРИЛЕКАР: Како не бих знао, не треба ни да кажеш кад си рођена, ни одакле си, реци само одакле је тај Муса?

ЖЕНСКИ ГЛАС 1: Однекуд из Македоније, неће да каже, петља, час је Влах, час Турчин, час Македонац, каже да је Горанац... нека је шта год `оће само да ме

остави на миру, не да ми дијати, не да ми ока склопити, само наваљује на мене, јадна ли сам, како сам га примила у подстанаре, нисам ни знала кога примам, како је ушо у моју кућу, тако ме је зграбио и у кревет, на почетку ми се први-други дан допало, али сада не ваља, ништа не ваља...

НАДРИЛЕКАР (*Меша карте*): Видим, видим, Муса те нон-стоп преврће и гази, душу ти на уста истерао, је ли тако?

ЖЕНСКИ ГЛАС 1: Да, Милојице, брате мој рођени, удара где год сам шупља, умирем жива, не смем га ни пријавити, никоме не смем казати, запретио да ће ме убити, пиштољ ми на чело наслонио, куку мени, шта ћу јадна и прејадна!

НАДРИЛЕКАР: Он је отпутовао јутрос у Македонију...

ЖЕНСКИ ГЛАС 1: Јесте, јесте, како знаш Милојице, отишо је код родбине у Македонију да донесе неке војничке чизме свога деде...

НАДРИЛЕКАР: Е, драга моја вило Равијојло, јачи смо ми од њега...

ЖЕНСКИ ГЛАС 1: Помози ми, Милојице, тако ти живота, кућу ћу продати да ти платим...

НАДРИЛЕКАР: Не треба ти да продајеш кућу, биће мени и ћевапи довољни, ја никад не тражим паре, колико ми ко дâ, ако да, мени довољно... Равијојла, сестро моја драга, ти у кући имаш гадног врага, док се Муса код тебе не врати, ти до мене вечераске сврати, ја ћу теби дати репић миша, на њег треба неко да с' попиша, најбоље би била мушка глава, такав репић свакога успава, па и твога Мусу ће, не брини, преко репа мућак-јаје лини, па у јастук где ти Муса спава, ту где му се заваљује глава. А пре тога, у храну ми стави, један брабоњ и патлиџан плави. Чујеш ли ме Равијојла?

ЖЕНСКИ ГЛАС 1: Слушам, слушам, срећо моја мила...

НАДРИЛЕКАР: А над храном четири пута кихни, онда гласно са прозора викни, нека чују душмани и гњиде, како вила ка победи иде. Чујеш ли ме, вило?

ЖЕНСКИ ГЛАС 1: Чујем, чујем, шта даље да радим, како Мусу са себе да вадим...

НАДРИЛЕКАР: Па у чашу црвенога вина, стави мало старог нафталина, самлевено зрно од бибера, све утрени за свога дилбера, зашећери мало тек да сладне, то се, вило, твоје Муси дадне, нека пије и нека једуцка, после тога неће да јебуцка....

ЖЕНСКИ ГЛАС 1: Хвала ти, Милојице, до неба ти хвала, шта сам ти дужна, рођени мој, само кажи ја ћу... (*Пуца телефонска веза.*)

НАДРИЛЕКАР: Пукла је веза, то је добар знак, ако ме чујеш Равијојло сестро, назови ме после емисије па ћемо се даље договарати... има ли још кога, ало, гужва је велика, ево неко је на вези, ко је то?

ПЕРСА: Јесам ли у програму? Зовем пола сата...

НАДРИЛЕКАР: Изволите, у програму сте, Милојица је с вама, како се зовете?

ПЕРСА: Никако да вас добијем. Коначно да сам уживо с тобом, Милојице! Зовем се... *(Закашље се.)*

НАДРИЛЕКАР: Перса!

ПЕРСА *(Кашљући)*: Откуд знате?

НАДРИЛЕКАР: Ја све знам, зато сам овде, драга Персо! Ја не крадем, ја истину зборим. Ти се јављаш због болесног оца.

ПЕРСА *(Узбуђено)*: Јесте, а откуд знате. Не могу да верујем...

НАДРИЛЕКАР: Знам, знам, све знам, све на даљину читам...

ПЕРСА: Не могу да верујем, Милојице...

НАДРИЛЕКАР: Веруј, Персо, веруј, ја све видим и знам, знам и кад си рођена и кад ти је отац рођен, знам и да имаш брата, све знам, али сад не смем да кажем ништа више да вас све не урекнем. Зато пређи на причу, мада све о теби знам... емисија је при крају.

ПЕРСА: Јао, како знаш... тата ми је пре неколико година пао с бицикла, ударио се у главу, не може рукама ни ногама, лекари дигли руке, већ трећа година, има ли лека, драги Милојице?

НАДРИЛЕКАР: Има, има, све сте чинили ти и брат, али не помаже, све то знам. Обилазе вас секташи и нуде своју помоћ...

ПЕРСА: Како знаш и то, Милојице драги...

НАДРИЛЕКАР: Рекох ти, Персо, да све знам. Има лека, има, има, како да нема, Милојица све види и лечи, Милојица је прозорљив и уман...

ПЕРСА: Па шта ми је чинити, стално плачем, не могу се смирити, волим свога тату...

НАДРИЛЕКАР: Овај случај захтева да се видимо, назови ме поново после емисије, имам решење, биће све у реду.

ПЕРСА: Стварно? Све ће бити у реду? Не могу да верујем... Добро, Милојице, добро, назваћу вас одмах...

НАДРИЛЕКАР *(Обраћа се телевизијском аудиторијуму, Перса на трен укочена држи и даље слушалицу на увету)*: Време је истекло, драги моји анђели, емисија завршава, прекосутра настављамо дружење, не одустајте, верујете у себе и у Милојицу, ту смо да све урадимо и решимо, без нас ништа не може на овом свету, од нечег се мора живети, прошло па опет дошло, довиђења! *(На телевизијском екрану рекламе.)*

ПЕРСА *(Упорно окреће телефон)*: Ало, Милојице, где сте... *(Себи у браду.)* Вероватно је линија већ заузета... рекао је да може помоћи тати... јао, па он зна све

о мени... он ће ми помоћи... то је дивно... само да успем да га добијем... да ли сам те среће... нећу жалити стан да продам само да тата стане на ноге... све ћу дати за тату свога, само да оздрави... ало, ало... кога све нисам звала и коме све новац нисам дала за тату... све неки преваранти... уљане капи од шећерне репе и рибље икре... призивање духова... малезијска акупунктура... тај лекар кад је видео да не може помоћи, отишао је авионом у Малезију по лекове... да, ја сам луда платила пут... није помогао тати... никад се више није појавио... *(Врти телефон упорно.)* Ало, да ли се чујемо, да, ја зовем, Перса је овде, ви сте, Милојице, ви сте, ја сам Перса, звала сам вас за мог непокретног оца... да... сви вас зову... разумем... па кад да се видимо, да ја дођем код вас... не... него како... како... ви ћете доћи код мене... ууууу, добро, добро, може, наравно... кад... одмах сад... хвала вам до неба... ја станујем у улици Гаврила Принципа 2, пети спрат, стан 14, презиме Тубултија... за десет минута... јао па нисам знала да је тако близу та телевизија... чекам вас... хвала пуно, хвала, хвала! *(Сва збуњена сушта телефон и брзо дотерује стан.)* Јао, нисам ваљда те среће да ћу заиста помоћи тати... хоћу, хоћу... Милојица долази лично... диван човек... није преварант... све зна о мени и тати... човек пророк... има дивног света... нису сви покварени... има дивног света, има, има... о, како раније нисам гледала ту телевизију, не знам ни како се зове... *(Звони телефон, Перса подиже слушалицу, јавља се Гојко, из off-а чује се његов глас.)*

ГОЈКО: Еј, бре, Персо, шта је с тобом, јеси ли ти нормална?

ПЕРСА: Зашто?

ГОЈКО: Живана и ја окрећемо "даљинским" телевизијске програме и набасамо на тебе, боље да нисмо, шта ти тражиш од тог преваранта, од тог маскираног надрилекара, сви му се смеју, служи за поспруду, а тражиш помоћ од њега за тату. Јеси ли сва, шта ти је, Персо?

ПЕРСА: Па шта, он нам може помоћи...

ГОЈКО: Не могу да верујем да си толико наивна, да си изгубила контролу над самом собом... изгубила сестра компас у животу... јеси ли побенавила, шта ти је, Персо, па то су преваранти на тим разним транзицијским приватним телевизијама, узимају новац лудом народу, лудима као што си ти, не могу да верујем!

ПЕРСА: Овај није преварант, знао је моје име, ако си гледао, чуо си, зна и за тебе, рекао је да имам брата...

ГОЈКО: Да толико можеш да паднеш, да се изгубиш, нисам ни претпоставио, не срамоти и себе и мене, не срамоти све нас, не зови више тог преваранта кад те молим, не брукај се, узеће ти све паре, остаћеш без ичега... Контролиши љубав према оцу, ти си ушла у крајност, у прелест, тебе осећања преливају, тебе поплава емоција носи у провалију, и тебе и нас...

ПЕРСА: Ја треба да се видим с њим, и хоћу, то је моја ствар, ја желим тати да помогнем, ако ти нећеш, не мораш.

ГОЈКО: Ко неће, ја нећу? Ти ниси нормална. Па ја сам скоро сваки дан с татом, али морамо имати памети да знамо шта радимо. Не можемо се раскућити због неконтролисане љубави према оцу, морамо знати куда иду наша осећања, не можемо тако ирационално, схваташ ли, сестро?

ПЕРСА: Немој ти мени приговарати, ја знам шта радим. Ако ти не разумеш и нећеш, ја разумем, брате, ја хоћу и – тачка, ја волим свога оца.

ГОЈКО: Али, Персо, волим и ја, није у томе ствар, зар не видиш на све стране лажне видовњаке и надрилекаре, зар си толико глупа... *(Перса спушта слушалицу.)*

ПЕРСА: Шта он мени, ја глупа, ја луда, ја која не жалим ништа за тату. *(Звони телефон дуго, али она не подиже слушалицу.)* Само ти звони, нисам ја дете да не знам шта радим. Звони, звони, брацо мој, ја ћу помоћи тати! *(Трчкара по стану, сређује ситнице, помера столице, намешта на столу детаље, гаси телевизор.)* Јао, доћи ће Милојица, а неуредно ми је све... *(Звоно на вратима.)* Ево ме, Милојице, моменат, јао нисам затворила канту за смеће... *(Перса насмејана отвара врата . Улази Урош са коферчетом у десној руци.)* Добро дошли Мило... јао... откуд ти... Уроше... а ја чекала Милојицу... мислила да он звони... уђи, уђи... сад ће ми доћи лекар за тату.

УРОШ: Добар дан, тетка, дуго се нисмо видели. Кога чекаш?

ПЕРСА: Лекара Милојицу, оног с телевизије... да помогне твоје деди...

УРОШ *(Прилази столу, отвара коферче, вади перику и вештачку браду, ставља их на главу, вади затим белу капу и њу ставља на главу, вади црни шал, омотава га око врата):* Мене чекаш?

ПЕРСА *(Забезекнута):* Милојице, Уроше, то си ти?!

УРОШ: Да, од нечега се мора живети, драга моја тетка!
(Перса му пада у загрљај неутешно ридајући.)